

Nr. 40 Vleermuizen beschermen en kasten ophangen

Werkzaamheden bij de bescherming van vleermuizen zijn te verdelen in drie hoofdactiviteiten:

- Het ophangen van vleermuizenkasten.
- Het controleren van de kasten op bewoning met een zaklamp of bat-detector.
- Het vinden van verdwaalde vleermuizen of reageren op een melding van overlast voor mens of dier. Hierbij wordt direct contact opgenomen met een deskundige.

Voor het veilig plaatsen en werken vanaf de ladder: zie VRIE 50 Werken op hoogte. Voor het veilig werken langs de weg: zie VRIE 51 Werken langs de weg

Werkzaamheden

- Ophangen van nestkasten
- Monitoren van aanwezige vleermuizen
- Verdwaalde of gewonde vleermuizen vinden of weghalen

Gereedschappen

- Ladder, trapje
- Hamer, Boor/schroefmachine
- Katrol voor ophijzen kast, Touw
- Zaklamp of bat-detector

Persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM's)

- Leren werkhandschoenen
- Veiligheidsschoenen of stevig schoeisel met goed profiel
- Veiligheidshesje
- Valbeveiliging

Basismaatregelen

Hieronder staan de algemene basismaatregelen voor veilig werken. Die gelden dus in principe bij alle werkzaamheden.

- Vrijwilligers zijn bekwaam in de werkzaamheden. In het veld is altijd een ervaren begeleider aanwezig.
- Gereedschappen en PBM's zijn altijd goed onderhouden; alle ladders en machines zijn gekeurd.
- Gereedschappen en PBM's worden op de juiste wijze gebruikt.
- Vrijwilligers dragen werkhandschoenen en er is een EHBO-koffer aanwezig.
- Wij adviseren het dragen van veiligheidsschoenen. Stevige schoenen volstaan bij incidenteel vrijwilligerswerk.
- Er zijn voldoende hulpverleners aanwezig. Wij adviseren minimaal twee hulpverleners per groep. Organiseer bij grotere groepen meer hulpverleners.
- Vrijwilligers krijgen instructie en er wordt toezicht gehouden.
- Iedereen let op elkaar en helpt elkaar om veilig te werken

Maatregelen van deze VRIE

Hieronder staan de belangrijkste veiligheidsmaatregelen die specifiek horen bij de werkzaamheden en omstandigheden uit deze VRIE. Neem de maatregelen over op het werkdagformulier. De volledige lijst vind je in het kleurenschema hierna.

- Neem contact op met een deskundige om een gewonde of zieke vleermuis op te pakken
- Werk langs de weg volgens VrijwilligersRIE 51 Veilig werken langs de weg.
- Ga 's nachts met minimaal twee personen op pad.
- Zorg voor een stabiele werkpositie op een ladder. Reik niet te ver buiten de ladder. Gebruik waar nodig een positioneringssysteem.
- Controleer de werkplek op nesten van wespen, hoornaars en eikenprocessierupsen.

	Gevaren / risico's	Maatregelen
Hoog !!!	Kans op rabiës bij het oppakken van een gewonde of zieke vleermuis. Bij sommige soorten is 25% besmet met het rabiës virus! Vallen van een ladder bij ophangen kasten Kans op vallende kasten Aanrijd-gevaar door werken langs de weg Aanvallen of dreigende situaties door kwaadwillende mensen in de nacht	• Neem contact op met een deskundige bij het vinden van een gewonde of zieke vleermuis. Zie www.vleermuis.net voor contactgegevens van deskundigen in jouw regio. • Volg de instructies van deskundigen op. • Pak nooit zelf de vleermuis op! • Alleen voor deskundigen: draag, als je een vleermuis oppakt, altijd leren werkhandschoenen of werk met een doek of bakje • Zorg voor een stabiele werkpositie. Hang geen kast op als er geen stabiele werkpositie ingenomen kan worden. Bijvoorbeeld bij extreem gladde omstandigheden • Gebruik een positioneringssysteem (valbeveiliging) bij werken op hoogte. • Zet de ladder stevig neer. Een tweede persoon kan de ladder onderaan vasthouden. Of maak een enkele ladder bovenaan vast aan de boom. • Sta altijd met beide voeten op de ladder. Reik niet verder dan een armlengte naast de ladder. • Draag stevig schoeisel met profielzool. • Werk volgens VRIE50 Werken op hoogte. • Kasten kunnen 10 tot 12 kg wegen. Overweeg de aanschaf van goedkopere, lichtere kasten. • Zorg dat je minimaal met twee personen bent. • Ga niet onder de kast staan. • Zorg dat je zichtbaar bent: draag een veiligheidshesje. • Werk volgens VRIE51 Veilig werken langs de weg. • Monitor overdag met een sterke zaklamp. • Als je alleen in de schemering of nacht kunt werken: zorg dat je met minimaal twee personen bent. • Houd de mobiele telefoon bij de hand en stel een noodnummer in.
Midden !!	Rug- of andere blessures door vertillen aan zware kasten	• Gebruik lichte kasten; let bij de aanschaf op het gewicht • Zorg dat je minimaal met twee personen bent. • Maak gebruik van een katrol om zware kasten op te hijsen. • Reik niet te ver buiten de ladder of trap. • Gebruik een juiste werkhouding. Til vanuit je benen, met een rechte rug.
Laag !	Steken van wespen en hoornaars; klachten door eikenprocessierups	• Controleer de plek op nesten van wespen, hoornaars en eikenprocessierupsen. Zowel in de kasten als in de boom kunnen zich nesten bevinden.

